

نام درس: ادبیات	جمهوری اسلامی ایران	نام و نام خانوادگی:
نام دبیر: آقای نورانی	اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران	قطعه و رشته: یازدهم ریاضی و تجربی
تاریخ امتحان: ...../...../.....	اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران	شماره داوطلب:
ساعت امتحان: ..... صبح / عصر	دیبرستان غیردولتی پسرانه / دخترانه	تعداد صفحه سؤال:
مدت امتحان: ..... دقیقه		

الف	نمره ۷ (زبانی قلمرو)	» سؤالات «	www.sakoye11hom.blog.ir	www.sakoye11hom.blog.ir	نمره ۷
۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید .					
« گفت بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز با داده آید که علت و تب تمامی زایل شد . من باز گشتم و این چه رفت ، با بونصر بگفتم . سخت شاد شد و سجده‌ی شکر کرد خدای را بر سلامت امیر و نامه نبسته آمد . »					
الف) « را » در جمله‌ی « سجده‌ی شکر کرد خدای را بر سلامت امیر ... » چه نوع رایی است ؟ (۵/۰)					
ب) کدام جمله در این نوشته به صورت مجھول به کار رفته است ؟ آن را بیابید و به جمله‌ی معلوم تبدیل کنید . (۰/۷۵)					
پ) در این نوشته ، کدام واژه نقش تبعی دارد ؟ نوع نقش تبعی را بنویسید . (۰/۵)					
ت) نقش واژه‌های مشخص شده را در متن مشخص سازید . (۰/۵)					
۲- واژه‌های زیر را ابتدا به هجاهای سازنده آنها تجزیه کنید ؛ سپس صامت‌ها و مصوت‌ها را مشخص سازید . (۱/۰)					
الف) افسرده :					
ب) ناگزیر :					
۳- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید . (۱/۵)					
الف) برو ، اگر به طوع و رغبت نیاید ، به اکراه برگیر و بیاور .					
ب) دیری نگذشت پرچم روس‌ها به اهتزار در آمد					
پ) به پاس هر وجب خاکی از این ملک					
خدا داند چه افسر‌ها که رفته					
ت) در پی اش القصه در آن مرغزار					
رفت بر این قاعده روزی سه چار					
ث) وقتی از خانه خاله ام باز می‌گشتم قوز می‌کرم و از فرط هیجان لکه‌می دویم .					
۴- نادرستی املایی را در نمونه‌های زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید . (۱/۰)					
الف) به رود سند می‌غلطید بر هم					
ز امواج گران کوه از پی کوه					
ب) تا خویشن را ضیعتکی هلال خرند و فراخ تر بتوانند زیست و ما حق این نعمت تندرستی که باز یافتیم ، لختی گذارده باشیم .					
پ) چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند ، شمس ناگزیر دل از قونیه بر کند و عظم کرد که دیگر بدان شهر پر غوغای باز نیاید .					
۵- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . (۰/۵)					
الف) از لحاظ آشنایی با ادبیات ، سعدی برای من به منزله‌ی شیر (آقوز - آغوز) بود برای طفل .					
ب) سپیده‌ی فردای گنجه با نهیب و (صفیر - سفیر) گلوله‌های توپ باز شد .					
۶- با توجه به سروده‌ی زیر ، پاسخ دهید . (۱/۰)					
« سر نشتر عشق بر رگ روح زندن					
یک قطره فرو چکید و نامش دل شد »					
ترکیب وصفی :					
وابسته :					
هسته :					
ترکیب وصفی :					
۷- نوشته‌ی زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید .					
« من در آن اتاق کوچک و تاریک با او آشنا شدم ؛ نظیر همان حجره‌هایی که خود سعدی در آنها نشسته و شعرهایش را گفته بود ، خاله ام می‌خواند و در حد ادراک خود معنی می‌کرد ، قصه‌ها را ساده می‌نمود . این تنها خصوصیت سعدی است که سخشن به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . »					
الف) کدام قسمت ویژگی سهل ممتنع بودن سخن سعدی را نشان می‌دهد ؟ (۰/۵)					

ب) در این نوشه یک تشبیه بباید و ارکان آن را مشخص سازید . (۵/)

- ۸- در هر یک از ابیات زیر آرایه های به کاررفته را مشخص سازید (۱/۲۵) (تشخیص - حس آمیزی - استعاره - متناقض نما - مجاز - کنایه - حسن تعلیل) دو آرایه اضافه است ؟

الف) بگیر ای جوان دست درویش پیر

ب) کمال عقل آن باشد در این راه

پ) با بال شکسته پر گشودن هنر است

ت) چون کار به خلقت آدم رسید ، گفت : خانه ی آب و گل آدم من می سازم بی واسطه .

ث) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراونم آرزوست

۹- هر یک از آثار زیر از کیست ؟ (۷۵/)

الف) روز ها :

ب) اسرار التوحید :

۱۰- بیت زیر را بخوانید ؛ سپس دو بیت بعدی آن را بنویسید . (۲/)

آن گفتن که « بیش منجانم آرزوست گفتی زنان : « بیش منجانم را ، برو »

شیر خدا و رستم دستانم آرزوست زین همراه سست عناصر دلم گرفت

کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر

قلمرو فکری (۸ نمره) پ

۱۱- در نمونه های زیر مقصود از بخش های مشخص شده چیست ؟ (۵/)

الف) در آن دریای خون در قرص خورشید

ب) هیچ حفره ای از حفره های زندگی ایرانی نیست که از جانب او شناخته نباشد .

۱۲- مفهوم هر یک از متون زیر را بنویسید . (۱/)

الف) روس ها مثل مور و ملخ در پنهانه ی شهر پراکنده شدند .

ب) کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست

۱۳- سروده ی زیر را بخوانید و به پر سشن های زیر پاسخ دهید

دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه

نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روپه ی فیروزه فام

هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقابله به هم

بر قدم او زرقمه می کشید وز قلم او زرقمه می کشید

الف) منظور از مخزن پنهان کوه چیست ؟ (۲۵/)

ب) نوع حذف فعل را مشخص سازید . (۵/)

پ) در بیت سوم کدام آرایه باعث زیبایی بیت شده است ؟ (۵/)

ت) مفهوم کلی بیت پایانی چیست ؟ (۲۵/)

۱۴- بیت « از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد » به چه موضوعی اشاره دارد ؟ (۲۵/)

۱۵- با توجه به متن « جنگ با افکار پویسیده ، دشوار تر از جنگ رو در روی جبهه هاست . لازمه ی حضور و مبارزه در هر دو جبهه ،

عشق است . با این تفاوت که در جبهه ی بیرون ، شجاعت کارسازتر است و در این یک ، درایت . » نویسنده کدام نوع جنگ را دشوار تر می داند ؟ چرا ؟ (۷۵/)

۱۶- سروده ها و نوشه های زیر را به فارسی روان معنی کنید .

الف) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست . (۵/)

ب) از قضای آمده امیر کشتی ها بخواست و ناوی ده بیاوردند . (۵/)

پ) قافله سالار ما فخر جهان مصطفی است (۵/)

ت) در همین کور مال کور ادبی آغاز به راه رفتن کردم . (۵/)

ث) و اگر حق تعالی را ، با این قالب سر و کاری خواهد بود . در این موضع تواند بود . (۵ / ۵)	ج) گویارب از این گزاره کاری توفیق دهم به رستگاری (۷۵ /)	ج) در آن سیما ب گون امواج لرزان خیال تازه ای در خواب می دید . (۷۵ /)
موفق باشید.		

نام درس: ادبیات نام دبیر: آقای نورانی تاریخ امتحان: ...../...../۱۳ ساعت امتحان: ..... صبح / عصر مدت امتحان: ..... دقیقه	جمهوری اسلامی ایران اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران دبیرستان غیردولتی پسرانه / دخترانه 	پاسخ نامه سوالات
۱	راهنمای تصحیح	۲
	www.sakoye11hom.blog.ir	
۱	الف) مفعول (۰/۲۵) ب) بار داده آید : امیر اجازه دهد / نامه نبسته آمد : امیر نامه را نوشت (۰/۷۵)	
۲	ب) تب ، معطوف (۰/۵) ت) درست: مسنده / سخت: قید (۰/۵)	
۳	الف) افسرده : عف + سر (ص + م + ص) + ۵ ب) نا + گُ + زیر (ص + م) (ص + م) (ص + م + ص) (۱)	
۴	الف) طوع : میل و رغبت / اکراه : اجبار ، بی میلی ب) اهتزاز: بر افراشتن ، جنبیدن پ) افسر : تاج ، کلاه پادشاهان	
۵	ت) مرغزار : سبزه زار ، چمنزار ث) لکه : دولا و خمیده راه رفتن (هر مورد «۰/۲۵ »)	
۶	الف) می غلطید : می غلتید ب) هلال : حلال / گذاردہ : گزاردہ پ) عظم : عزم (۱ نمره) هر مورد «۰/۲۵ »	
۷	الف) آغوز (۰/۲۵) ب) صفیر (۰/۲۵)	
۸	ترکیب وصفی : یک قطره هسته : قطره وابسته : رگ روح (۱)	
۹	الف) این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . « (۰/۵)	
۱۰	ب) اتاق نظیر همان حجره ها کوچک و تاریک بود اتاق : مشبه نظیر : ادات تشییه حجره ها : مشبه به کوچک و تاریک : وجه شبیه (۰/۵) (مشبه و مشبه به)	
۱۱	الف) دست کسی را گرفتن : کنایه ب) عقل می گوید : تشخیص پ) با بال شکسته پر گشودن : متناقض نما	
۱۲	ت) خانه ی آب و گل آدم : مجاز	
۱۳	ث) باغ و گلستان و قند : استعاره (هر مورد «۰/۲۵ »)	
۱۴	الف) روز ها : اسلامی ندوشن ب) اسرار التوحید : محمد بن منور پ) تحفه الاحرار : جامی (۰/۷۵)	
۱۵	حفظ شعر : (۲)	
۱۶	زین همراهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست	
۱۷	دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	
۱۸	الف) دریای خون : شفق (۰/۲۵) ب) حفره : سنت ها ، فرهنگ و ادب (۰/۲۵)	
۱۹	الف) تعداد سربازان روسی زیاد بودند (۰/۵) ب) سفارش به بخشندگی (۰/۵)	
۲۰	الف) چشمہ (۰/۲۵) ب) قرینه معنایی (بود) (۰/۵) پ) ترصیع (۰/۵) ت) تقليد کورکورانه (۰/۲۵)	
۲۱	اشارة به آفرينش (۰/۲۵)	

جنگ با افکار پوسیده ، زیرا در جنگ رودر رو می توان با شجاعت پیروز شد . اما در جنگ با افکار پوسیده درایت و تدبیر کار ساز است .

(./.۷۵)

الف) هیچ کس نه غریبه و نه دوست ، به فکرش نبود و با او غمخواری نکرد . (./.۵)

ب) اتفاقا ، سلطان مسعود تعدادی کشتی خواست و ده قایق کوچک آورند . (./.۵)

پ) افتخار مردم جهان ، پیامبر اکرم (ص) رئیس و رهبر ماست . (./.۵)

ت) بدون داشتن استاد و معلم ادبیات ، با احتیاط به یادگیری ادبیات پرداختم (./.۵)

ث) و اگر خداوند بلند مرتبه با انسان ارتباطی برقرار کند یا جایگاهی بسازد ، در این مکان خواهد بود . (./.۵)

ج) ای مجنون بگو خدایا ، رهایی و نجات از این عشق بیهوده را به من عطا کن . (./.۷۵)

چ) سلطان جلال الدین به موج های سفید و نا آرام سند نگاه می کرد که ناگهان فکر تازه ای به ذهنش رسید . (./.۷۵)